

Szanowni Czytelnicy

Przedstawiamy Państwu specjalne wydanie miesięcznika „Remedium” poświęcone problematyce podejmowanej w ramach polsko-niemieckiej umowy bliźniaczej „Walka z narkotykami – kontynuacja”, zrealizowanej w ramach programu PHARE 2003. Projekt, będący wspólnym przedsięwzięciem Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Ministerstwa Zdrowia i Polityki Społecznej Republiki Federalnej Niemiec, rozpoczął się we wrześniu 2004 roku i właśnie dobiegł końca. Chcielibyśmy Państwu przybliżyć tematykę tej współpracy i zapoznać z jej najciekawszymi obszarami.

Przygotowując projekt na początku 2004 roku staraliśmy się wybrać te zagadnienia, które wydawały się kluczowe, biorąc pod uwagę kreowanie racjonalnej polityki przeciwdziałania narkomanii, użyteczność i zainteresowanie odbiorców. Zakładaliśmy przede wszystkim, że będzie on propagował ideę współpracy pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie narkomanii tak na szczeblu rządowym, jak i samorządowym, a jego adresatami będą specjaliści reprezentujący różne obszary przeciwdziałania narkomanii. Do udziału w programie zaproszono zatem przedstawicieli resortów, jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych. Wzbudził on szczególne zainteresowanie wśród nauczycieli, pedagogów, terapeutów, lekarzy, pracowników socjalnych oraz funkcjonariuszy policji.

Artykuły prezentowane w niniejszym numerze obejmują głównie te spośród zagadnień podjętych w ramach umowy bliźniaczej, które dotyczą zapobiegania używaniu substancji psychoaktywnych. Numer specjalny Remedium otwiera artykuł Andreasa Speck’a – Doradcy ds. Twinningu, prezentujący stan toczącej się w Niemczech dyskusji na temat dylematów i wyzwań współczesnej profilaktyki narkomanii. Kwestia ta podejmowana była podczas wielu seminariów i spotkań pomiędzy specjalistami z Polski i Niemiec, podczas których wskazywano także na problemy wspólne dla obu państw.

Próbę porównania sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania narkotyków przez młodzież w Polsce i w Niemczech podjął w swoim artykule Janusz Sierosławski, wskazując na nieco odmienne uwarunkowania rozwoju tego zjawiska oraz różnice w jego

„Część polsko – niemieckiego zespołu realizującego projekt umowy bliźniaczej, od lewej: L. Dicks, R. Simon, M. Schreiber – niemiecki koordynator projektu, G. Eckstein, A. Speck – Doradca ds. Twinningu, E. Koller, B. Bukowska – polski kierownik projektu, J. Schmidt, M. Wojak – niemiecki kierownik projektu, H. Hergenbahn, A. Lipnik z MZ, A. Meksuła – nasz kierowca”.

dynamice. Tematem, który wzbudził żywe zainteresowanie uczestników seminariów była współpraca organizacji pozarządowych z władzami samorządu regionalnego (landów). W Niemczech współpracę tę zapewniają organizacje pozarządowe typu „umbrella” zrzeszające inne, mniejsze organizacje. Opis doświadczeń z tego obszaru znajdują Państwo w artykule L. Dicks’a.

W polu zainteresowania realizatorów i uczestników umowy bliźniaczej były również zagadnienia dotyczące możliwości podejmowania wczesnej interwencji profilaktycznej przez szkołę oraz trudności w diagnozowaniu problemu narkotykowego i innych ryzykownych zachowań ujawnianych przez młodzież szkolną. W dyskusjach uwzględniano problematykę testowania uczniów na obecność narkotyków oraz aspekty prawne tego typu interwencji. Kwestie te prezentowane są przez prof. N. McKeganey z Uniwersytetu w Glasgow oraz przedstawiciela Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w Polsce - Elżbietę Czyż. W numerze zaprezentowano także opis programu profilaktycznego znanego pod nazwą FreD (realizowanego z powodzeniem od kilku lat w Niemczech), adresowanego do młodzieży używającej narkotyków.

Tematowi wczesnej interwencji profilaktycznej w szkole poświęcono szczególnie dużo uwagi na konferencji w Lublinie, przygotowa-

nej przy dużym wkładzie i wsparciu władz samorządowych województwa lubelskiego.

W czasie realizacji umowy bliźniaczej trwały prace nad nową ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii. Wybrane aspekty ustawy porusza artykuł pt. „Nowa ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii”. Z tą problematyką koresponduje także zamieszczony w numerze wywiad z Piotrem Jabłońskim – dyrektorem Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Sposób realizacji umowy twinningowej oraz jej efekty zostały wysoko ocenione przez polskich i niemieckich ekspertów. Niemieccy partnerzy byli otwarci na dialog i wzajemną wymianę wiedzy, przyznali równocześnie, że doświadczenia wyniesione z Polski były dla nich inspirujące i zachęcające do refleksji. Korzystając z okazji pragnę podziękować zarówno niemieckim, jak i polskim realizatorom umowy bliźniaczej, władzom samorządowym województw pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego oraz Urzędowi Miejskiemu we Wrocławiu, a także wszystkim uczestnikom seminariów i spotkań, którzy swoją fachowością i profesjonalizmem przyczynili się do sukcesu tego przedsięwzięcia.

Bogusława Bukowska

Autorka jest z-cą Dyrektora Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, polskim kierownikiem projektu.